

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
CDRI – Cambodia's Leading Independent Development Policy Research Institute

សន្និសីទចក្ខុវិស័យ
ប្រទេសកម្ពុជា
ឆ្នាំ២០០៨

2008 Cambodia
Outlook Conference

អេង នេត្រា
CDRI

Eng Netra
CDRI

មាតិកា

Outline of the Presentation

- ប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ចរបស់កម្ពុជា
- ពិភាក្សានូវឥទ្ធិពលរបស់វាមកលើ
ការវិវត្តវិស័យឯកជន
- សេណារីយ៉ូខ្លះៗ អំពីដំណោះស្រាយ
លើបញ្ហាប្រឈម

- Discussion of key features of Cambodian governance system
- Discussion of its implication on private sector development
- Finally some tactics to address some of these challenges

ប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ចរបស់កម្ពុជា

- សន្តិភាព និង ស្ថិរភាពជាកត្តាសំខាន់
- អ្នកក្រីក្រនៅមិនទាន់បានទទួលផលពីគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ និងសេវាមូលដ្ឋានសាធារណៈ
- ខ្វះគណនេយ្យភាពលើការចាត់ចែងថវិកាសាធារណៈ និងការជ្រើសរើស និងផ្តល់រង្វាន់ដល់មន្ត្រីរាជការ

Key Features of Governance System

- Peace and stability dividend
- Limited reach and impact of policy and service to poor.
- Limited accountability in managing public expenditure and in recruiting/promoting qualified public officials.

ប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ចរបស់កម្ពុជា

- នៅជួបបញ្ហាជាច្រើនក្នុងការប្រមូលពន្ធ និងអាករស្របច្បាប់
- បណ្តាញមិនផ្លូវការ/ខ្សែខ្ទង់នេះត្រូវបានពង្រឹង
- ការលើកដំកើងសកម្មភាពសប្បុរសជនក្នុងការទ្រទ្រង់គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ និងគំរោងខាងផ្នែកសាធារណៈការ

Key Features of Governance System

- Limited success for revenue mobilization through rules-based procedures.
- Patronage and informal system has been strengthened.
- Promotion of *saboraschon* in sponsoring public works and development projects.

ឥទ្ធិពលលើការវិវត្ត វិស័យឯកជន

- ការធ្វើអាជីវកម្មឆ្នាំ ២០០៨
ប្រទេសកម្ពុជា ជាប់លេខ ១៤៥
ក្នុងចំណោម ១៧៨ ប្រទេស
ដែលត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ទៅតាមកំរិត
ភាពងាយស្រួលក្នុងការធ្វើអាជីវកម្ម

Implication on Private Sector Development

- Doing Business 2008
ranked Cambodia 145 out of
178 countries for its ease of
doing business

ឥទ្ធិពលលើការវិវត្ត វិស័យឯកជន

- ធៀបនឹងឆ្នាំមុន កម្ពុជាបានកែលំអលើ
  - ការបើកធ្វើអាជីវកម្មថ្មី
  - ការស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណ
  - និងការជួលបុគ្គលិក

Implication on Private Sector Development

- Comparison with the previous year, Cambodia improves slightly in regards to
  - starting a business,
  - dealing with license,
  - and employing workers

ឥទ្ធិពលលើការវិវត្ត វិស័យឯកជន

- បញ្ហាចម្បងៗសំរាប់វិនិយោគិនគឺ
សិទ្ធិកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិ
និងការអនុវត្តកិច្ចសន្យា
- ឥទ្ធិពលប្រព័ន្ធខ្សែខ្នង
និងទំនាក់ទំនងបុគ្គល
លើជោគជ័យរបស់អាជីវកម្ម

Implication on Private Sector Development

- Limited success for
enforcement of contracts
- Influence of informal and
personal relationship and
connections on business
success.

សេណារីយ៉ូគោលនយោបាយ

- កំណែទម្រង់ និងការប៉ុនប៉ង នាំអោយការផ្លាស់ប្តូរនានាមានការយឺតយ៉ាវ
- ជំរុញកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ ដែលនឹងឈានទៅដល់ការបង្កើតនូវក្រុមប្រឹក្សាថ្នាក់ខេត្ត និងស្រុក
- បន្តធ្វើអោយបានជោគជ័យនូវដំណើរការអនុវត្តកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

Policy Tactics

- Knowing that reforms slow and incremental
- Enhancing the Decentralisation reform.
- Build on the success of Public Financial Reform.

សេណារីយ៉ូគោលនយោបាយ

- ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវវេទិកា
ទំនាក់ទំនងរវាងរដ្ឋាភិបាល និង
វិស័យឯកជន
- កំណើនមេដឹកនាំពាណិជ្ជករ និងក្រុម
អេលីតថ្មីៗ នឹងទាមទារអោយមាន
កំណែទម្រង់មួយចំនួនពីសំណាក់
រដ្ឋាភិបាល

Policy Tactics

- Enhancing the
Cambodian
Government-Private
Sector Forum
- Growth and rising of
new business leaders
and elites will ask for
certain types of reforms
from the government.